

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਚਿੱਟੇਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਨਜ

ਜਨਵਰੀ 13, 1995

[ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈਂਡੀ, ਐਨ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਹਾਸ ਸੀ. ਸੇਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961—ਧਾਰਾ 244(1)—ਰਿਫੰਡ 'ਤੇ ਵਿਆਜ—ਜਿੱਥੇ ਅਸੈਸੀ ਨੂੰ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ—1966 ਵਿੱਚ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਟੈਕਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਅਪੀਲ—ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼—ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਤੁਰੰਤ ਰਿਫੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਧਾਰਾ 244(1) ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮੰਗ—ਕੀ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬਣਦੀ ਹੈ—ਫੈਸਲਾ, ਨਹੀਂ—ਸੈਕ. 240 ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ।

ਅਸੈਸੀ—ਜਵਾਬੀ, ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੰਪਨੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 31 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 12-ਬੀ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(vii) ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਤਾਜ਼ਾ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਹ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 1973 ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਅਸੈਸੀ ਨੂੰ ਰਿਫੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 244(1) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਿਮਾਂਡ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਰਿਫੰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਧਾਰ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਆਜ ਮੰਗਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਰਿਫੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿੱਧਾਂਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਜੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 240 ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1989 ਤੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 244(1) ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ, ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਬਣਦੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 244(1) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 240 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਫੰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 237 ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਕਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਸ ਸਾਲ ਲਈ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਫੰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਰਕਮ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਕਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਅਗਸਤ 1973 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਈ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿਊਂਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ, 1973 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਾਲ ਲਈ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਫੰਡ ਬਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 237 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 240 ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਕ) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਨਾਲ 1-4-1989 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਿਫੰਡ ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਹੀ ਬਣਤਾ ਹੈ।

ਪੁਰਸੋਤਮ ਦਯਾਲ ਵਰਸ਼ਨੇ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ, (94) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 187 (ਅੱਲ) ਅਤੇ ਨਿਊ ਵੁੱਡਲੈਂਡਸ ਹੋਟਲ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (188) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 137 (ਕੇਰ) (ਡੀ.ਬੀ.), ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਨਿਊ ਵੁੱਡਲੈਂਡਸ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸੈਂਟਰਲ), ਮਦਰਾਸ, (138) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 795 (ਕੇਰ.), ਪੁਸ਼ਟੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1413 ਦੀ 1977।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੇ. ਰਾਮਮੂਰਤੀ, ਮਨੋਜ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ੀ ਏ. ਸੁਭਾਸ਼ਿਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਲਈ 7.9.76 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼।

ਐਸ.ਐਸ. ਜਾਵਲੀ, ਕੇ. ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮਿਸ ਅੰਜਨੀ ਐਯਾਗਰੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈੱਡੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 7 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਤੋਂ 14 ਅਗਸਤ, 1973 ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਰੁਪਏ 84,562 ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ 6 ਫੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ ਬਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਲਿਕੁਇਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 24 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੂਲ ਮੁਲਾਂਕਣ 31 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲੇਟ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 6 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੇਟ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 12-ਬੀ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(ਵੀਆਈਆਈ) ਅਧੀਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲੇਟ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਹ 20 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ 14 ਅਗਸਤ, 1973 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰੁਪਏ 84,562 ਦੀ

ਰਕਮ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਰਕਮ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 244(1) ਅਧੀਨ 6 ਮਾਰਚ, 1969 (ਅਪੀਲੇਟ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ) ਤੋਂ ਅਗਸਤ, 1973 (ਜਿਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਫੰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਬਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 264 ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਪੀਲੇਟ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਿਆਜ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5167 ਦੇ 1975 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਮੂਰਤੀ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਵਾਲੇ ਵਰਿਸ਼ਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ 240, 244(1), 237 ਅਤੇ 243(1) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਾ 240 ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੇਧ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1987 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜੋ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1989 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੈਰਾਸਟਰ ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, (194) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 659 ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦਯਾਲ ਵਰਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ, (94) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 187 ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਗੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵੱਲ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਇਆ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਦਿਰ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, (172) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 287 ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਇਆ ਹੈ ਜੋ, ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਬਰਾਬਰ ਨਾਕਾਬਲ ਕਾਇਮ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸਹੀ ਸਰਾਹਣਾ ਲਈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾਵਾਂ 237, 240 ਅਤੇ 244(1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ :

"ਰਿਫੰਡਸ।

237. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ (ਅਸੈਸਿੰਗ) ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਝੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਕਾਰ ਵਰਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੇ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲ ਆਦਿ 'ਤੇ ਰਿਫੰਡ।

240. ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਦਾ ਰਿਫੰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ (ਅਸੈਸਿੰਗ) ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਥਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬਿਨਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰਿਫੰਡ ਕਰੇਗਾ :

[ਜੇਕਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ,-

(ਅ) ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਫੰਡ, ਜੇ ਹੋਵੇ, ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ;

(ਬ) ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਫੰਡ ਕੇਵਲ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਰਦਾਤਾ

ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।]

(ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿੱਧਾ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1987 ਦੁਆਰਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1989 ਤੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ)।

ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਉੱਥੇ ਰਿਫੰਡ 'ਤੇ ਵਿਆਜ।

244. (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 240 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਫੰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ [ਮੁਲਾਂਕਣ] ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹਾ ਰਿਫੰਡ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ [ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ] ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਰਿਫੰਡ 'ਤੇ ਜੋ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਅਵਧੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਿਫੰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ [ਪੰਦਰਾਂ] ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸਾਦਾ ਵਿਆਜ ਦੇਵੇਗੀ।"

(1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਵਧੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸੀ। ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ।)

ਧਾਰਾ 240 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰਿਫੰਡ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 244(1), ਜੋ ਧਾਰਾ 240 ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 240 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਫੰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹਾ ਰਿਫੰਡ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਰਿਫੰਡ 'ਤੇ ਜੋ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਅਵਧੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਿਫੰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 237, ਜੋ ਰਿਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਆਮ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਰ੍ਹੇ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਰਿਫੰਡ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 240 ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 244(1) ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 240 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਫੰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਦੇਣੀ ਬਣੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 237 ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿਫੰਡ ਤਬ ਦੇਣਦਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਰ੍ਹੇ ਲਈ "ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਰਕਮ" ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਰਕਮ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੇਵਲ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਕਸ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮੁਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਜਿਹੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਕਿ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ - ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਕਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ, ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ? ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 220(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਗ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 220(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 244(1) ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 240 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 244(1) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕੇਸ? ਇੱਕ ਜਵਾਬ, ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਵਰਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ, (94) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 187 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਸੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਟੈਕਸ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਅਤੇ

ਉਹ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 240, ਧਾਰਾ 237 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ। ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਟੈਕਸ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੂਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ; ਇਹ ਟੈਕਸ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 220 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ; ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਨਾਲ ਹੀ ਤਾਜ਼ੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਟੈਕਸ) ਪਰ ਵਿਆਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਜਵਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਤੀ ਰਿਟਰਨ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੰਬਰ 551 ਮਿਤੀ 23.1.1990 ਵਿੱਚ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਧਾਰਾ 240 ਵਿੱਚ ਪਰੋਵੀਸੋ ਪਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੀ ਵੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 237 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਫੰਡ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੀ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ ਸਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਰਿਫੰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਗਣਨਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਣਨਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ।

ਹੁਣ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਵੋ। ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 31.1.1966 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2)(vii) ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 12-B ਦੇ 1922 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 14ਵੀਂ ਅਗਸਤ, 1973 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ

ਸੱਚਮੁੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਕਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਐਏਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਟੈਕਸ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ 14.8.73 ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿਊਂਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 14.8.73 ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 237 ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 240 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਨੂੰ ਕਲੇਜ਼ (ਅ) ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 1.4.89 ਤੋਂ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਲੇਜ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਪਸੀ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਹੀ ਬਕਾਇਆ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦਯਾਲ ਵਰਸ਼ਨੇਯ (94) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 187 ਵਿੱਚ, ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ "ਜੇ ਕੋਈ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਗ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟਿਸ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਕਸ ਮੁੜ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮੰਗ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਦੇਣਯੋਗ ਬਣਦਾ ਹੈ।" ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਜੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 237 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਥੋਮੇਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਨ) ਨੇ ਨਿਊ ਵੁੱਡਲੈਂਡਸ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ (ਸੈਂਟਰਲ), ਮਦਰਾਸ, (138) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 796 ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਥੋਮੇਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਊ ਵੁੱਡਲੈਂਡਸ ਹੋਟਲ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (188) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 137 ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਬੰਬਈ ਸਿਟੀ-II ਬਨਾਮ ਐਸ.ਸੀ. ਸ਼ਾਹ, (137) ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 287। ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 240 ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (ਕ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇ ਉੱਥੇ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 244 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਉਪਧਾਰਾ ਨੂੰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੰਭਵਤ: ਦਲੀਲ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1975 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਉੱਥੇ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪਾਏ ਗਏ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ.....".

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਜਾਵਲੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਿਕੁਇਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਇਹ ਕੇਵਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ, ਮਾਨ ਲਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜਿਸ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਏ.ਜੀ.

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate